

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό Σημείωμα	11
Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή στην Αγωγή των Αξιών	13
1.1. Ορισμός και σημασία των αξιών στην Εκπαίδευση	13
1.1.1. Τι είναι όμως οι Αξίες;	13
1.1.2. Δεξιότητες	14
1.1.3. Τι είναι η Αγωγή στις Αξίες;	16
1.1.4. Ποια τα Εργαλεία για την «Αγωγή στις Αξίες»;	19
1.2. Ο Σχολικός Χώρος ως Περιβάλλον Αγωγής και Ανάπτυξης	20
1.2.1. Διαμόρφωση Χαρακτήρα και Σχολικό Περιβάλλον	20
1.2.2. Καλλιέργεια ενός Ολιστικού και Ολοκληρωμένου Συστήματος Κατάρτισης Μαθητών	21
1.2.3. Δημιουργία Αξιών μέσω της Εκπαίδευσης	22
Κεφάλαιο 2. Θεωρητικό Πλαίσιο	25
2.1. Η Θεωρία των Αξιών του S. H. Schwartz	25
2.1.1. Σύγχρονες Εφαρμογές και Επεκτάσεις της Θεωρίας των Αξιών	26
2.2. Θεωρία της Ηθικής Ανάπτυξης του Lawrence Kohlberg	29
2.2.1. Στάδια Ανάπτυξης Ηθικής Σκέψης	30
2.2.2. Διατομεακή Προσέγγιση	33
2.2.3. Η Εξέλιξη της Κοινωνικής Γνωστικής Ανάπτυξης και η Ανάδυση της Ωριμότητας	33
2.2.4. Η Εξέλιξη από την Επιφανειακότητα προς τη Βαθύτερη Κατανόηση	34
2.2.5. Οι Προκλήσεις του Εγωκεντρισμού	34
2.2.6. Η Ηθική Ανάπτυξη ως Ξεχωριστός, Ενιαίος Τομέας Ανάπτυξης	35
2.2.7. Ευκαιρίες Λήψης Κοινωνικών Προοπτικών	36
2.2.8. Πολιτισμικές Παραλλαγές στην Ηθική Ανάπτυξη	36
2.2.9. Διαπολιτισμικές Παρατηρήσεις και Ευρήματα για Άτομα σε Σύγκρουση με Κοινωνικούς Κανόνες	37
2.2.10. Σταδιοθεωρία και Αμετάβλητη Ακολουθία	37
2.2.11. Η Γνωστική Αναπτυξιακή Προσέγγιση του Kohlberg και η Θεωρία της Ηθικής Ανάπτυξης	38

2.2.12. Η Ηθική ως Ξεχωριστός Τομέας	38
2.2.13. Στάδια και Αμετάβλητη Ακολουθία	39
2.2.14. Οι Ισχυρισμοί Καθολικότητας του Kohlberg	39
2.2.15. Επαναξιολόγηση και Μελλοντικές Κατευθύνσεις	39
2.2.16. Επιρροή του Jean Piaget	41
2.2.17. Κριτική του Kohlberg	42
2.3. Ανάπτυξη και Ενίσχυση του Χαρακτήρα: Ψυχολογικές και Κοινωνικές Διαστάσεις	46
2.3.1. Ενθάρρυνση της Εκτίμησης των Άλλων	46
2.3.2. Βελτίωση Αυτορρύθμισης	47
2.3.3. Ηθική ως Κεντρική Ταυτότητα	47
2.3.4. Κοινωνικές Επιδράσεις στη Διαμόρφωση του Χαρακτήρα ...	47
2.3.5. Ψυχολογικές Διαστάσεις: Ο Ύπνος και ο Αυτοέλεγχος	49
2.3.6. Κοινωνικές Διαστάσεις: Η Γλώσσα και η Ηθική Ταυτότητα ...	49
2.3.7. Ηθική Ανάπτυξη	50
2.3.8. Τι είναι η Ηθική Ανάπτυξη;	54
2.3.9. Εκπαίδευση Χαρακτήρων	58
2.4. Στρατηγικές και Εναλλακτικές Θεωρίες Μάθησης στην Εκπαίδευση των Αξιών	63
2.4.1. Η Εκπαίδευση Αξιών και η Σημασία της Ανάπτυξης του Χαρακτήρα στη Σχολική Κοινότητα	63
2.4.2. Οι Κύριες Στρατηγικές Εκπαίδευσης Αξιών	63
2.4.3. Εφαρμογή Διαδραστικών Στρατηγικών από Ομοτίμους	64
2.4.4. Συνεργατική Μάθηση	65
2.4.5. Συζήτηση Ηθικών Διλημάτων	66
2.4.6. Συνδυαστική Προσέγγιση: Συνεργατική Μάθηση και Ηθικά Διλήμματα	67
2.4.7. Αναπτυξιακή Πειθαρχία	67
2.4.8. Μελέτες Περίπτωσης	68
2.4.9. Η Διαφορά από τις Παραδοσιακές Μεθόδους	68
2.4.10. Σύνδεση με Άλλες Στρατηγικές	68
2.4.11. Πρακτικές Εφαρμογές	69
2.4.12. Μοντελοποίηση Ρόλων και Καθοδήγηση	69
2.4.13. Φροντίδα και Ενσυναίσθηση (Nurturance)	69
2.4.14. Εμπιστοσύνη και Αξιοπιστία	70
2.4.15. Υψηλές Προσδοκίες	70
2.4.16. Εστίαση Χαρακτήρων σε Όλο το Σχολείο	71
2.4.17. Εμπλοκή Οικογένειας και Κοινότητας	71
2.4.18. Παιδαγωγική Ενδυνάμωση	71
2.4.19. Διδασκαλία για τον χαρακτήρα	72
2.4.20. Πρακτική Εφαρμογή	73
2.4.21. Διδασκαλία Κοινωνικών και Συναισθηματικών Ικανοτήτων ..	73
2.4.22. Επαγωγή	75
2.4.23. Επαγγελματική Ανάπτυξη	76
2.4.24. Ενίσχυση Ηθικής Μάθησης Μέσω Επαγγελματικής Κοινότητας	77

Κεφάλαιο 3. Ενδεικτικοί εκπαιδευτικοί στόχοι στη διαμόρφωση των χαρακτήρων μέσω των Αξιών	79
3.1. Ανάπτυξη Υπευθυνότητας και Εντιμότητας	79
3.2. Πως η Αυτοπειθαρχία Συμβάλλει στην Προσωπική Εξέλιξη	80
3.2.1. Αυτοπειθαρχία σε Εικονικό Συνεργατικό Περιβάλλον	83
3.3. Καλλιέργεια Θάρρους και Αντοχής στις Δυσκολίες	84
3.3.1. Μοντέλα Κατανόησης της Ψυχολογικής Ενδυνάμωσης	85
3.4. Πώς τα Κίνητρα και οι Στόχοι Διαμορφώνουν την Προσωπικότητα ...	86
3.4.1. Η Σημασία της Αυτορρύθμισης και των Στόχων	86
3.4.2. Διαγενεακές Διαφορές στους Στόχους και στα Κίνητρα	87
3.4.3. Ταξινόμηση Ανθρώπινων Στόχων	87
3.4.4. Θεωρητικές και Εμπειρικές Προσεγγίσεις στην Ταξινόμηση Στόχων	88
3.4.5. Εφαρμογές και Πρακτικές Επιπτώσεις	89
3.4.6. Εφαρμογές στην Εκπαίδευση	89
3.5. Συμπερίληψη: Η Ένταξη στην Εκπαίδευση Ατόμων με Αναπηρία	90
3.5.1. Συμμετοχή Γονέων και Κοινωνία: Ο Ρόλος του Κοινωνικού Κεφαλαίου στην Ένταξη	92
Κεφάλαιο 4. Διδακτικές Πρακτικές για Αξίες και Ανάπτυξη Χαρακτήρα	97
4.1. Τεχνικές ενεργητικής μάθησης	97
4.1.1. Μέθοδοι Ομαδικής Ενεργού Μάθησης	101
4.1.2. Διαδικτυακή Ενεργός Μάθηση	102
4.1.3. Νεότερες Εφαρμογές της Ενεργού Μάθησης	102
4.1.4. Ψηφιακή Τάξη: Ενεργητικές Στρατηγικές Μάθησης	102
4.1.5. Ενεργητική Συμμετοχή μέσω Τεχνολογίας	103
4.1.6. Εμπλουτισμός Μαθημάτων με Ιστορίες και Βίντεο	103
4.1.7. Ανάπτυξη Κριτικής Σκέψης	104
4.1.8. Προσαρμογή και Διαρκής Ανατροφοδότηση	104
4.1.9. Αρνητικά της Ενεργητικής Μάθησης	104
4.1.10. Προτάσεις για την Αντιμετώπιση των Αρνητικών Στοιχείων που Περιέχει η Ψηφιακή Μάθηση	106
4.2. Δραστηριότητες Ρόλων και Προσομοίωσης	107
4.2.1. Η Κρίσιμη Σημασία της Ανατροφοδότησης	108
4.3. Τα Μαθήματα της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας ως Εργαλεία Διδασκαλίας Αξιών	116
Κεφάλαιο 5. Διεθνείς πρακτικές στην εκπαίδευση αξιών	125
5.1. Καλές Διεθνείς Πρακτικές	125
5.1.1. Ιαπωνία	125
5.1.2. Σιγκαπούρη	127
5.1.3. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής	127
5.1.4. Εσθονία	128
5.1.5. Νορβηγία	130
5.1.6. Γερμανία	132

5.1.7. Κίνα	133
5.1.8. Κορέα	133

Κεφάλαιο 6. Ενδεικτικές Βιωματικές Δραστηριότητες για την Καλλιέργεια Βασικών Αξιών .....

6.1. Δραστηριότητα 1η: «Ας Γνωριστούμε...»	135
6.2. Δραστηριότητα 2η: «Μπορούμε να Γίνουμε Καλύτεροι»	139
6.3. Δραστηριότητα 3η: «Τι Απόφαση να Πάρω»	149
6.4. Δραστηριότητα 4η: «Είμαι σε Ηθικό Δίλημμα...»	153
6.5. Δραστηριότητα 5η: «Είμαι Αρκετά Υπεύθυνος/η»	155
6.6. Δραστηριότητα 6η: «Θα τα καταφέρω»	157
6.7. Δραστηριότητα 7η: «Συμπεριφέρομαι με Ευγένεια»	162
6.8. Δραστηριότητα 8η: «Όλοι είμαστε Ίδιοι, όλοι Είμαστε Διαφορετικοί»	167
6.9. Δραστηριότητα 9η: «Ημέρα Ποίησης - Ποιητική Πινακοθήκη»	169
6.10. Δραστηριότητα 10η: «Όλοι Μαζί μια Αγκαλιά»	171
6.11. Δραστηριότητα 11η: «Σέβομαι... Είμαι Ειλικρινής και Υπεύθυνος... Συνεργάζομαι»	179
6.12. Δραστηριότητα 12η: «Δικαιοσύνη, Ειλικρίνεια, Ενσυναίσθηση, Φιλία»	191
6.13. Δραστηριότητα 13η: «Δημιουργία Καμπάνιας»	202
6.14. Δραστηριότητα 14η: «Λύσε το Πρόβλημα για να Απονεύμεις Δικαιοσύνη»	205
6.15. Δραστηριότητα 15η: «Ανθρακας ο Θησαυρός... ή μήπως όχι»	214
6.16. Δραστηριότητα 16η: «Αλληλεπίδραση Σωματιδίων και Αλληλεγγύη»	216
6.17. Δραστηριότητα 17η: «Πώς Προφυλάσσομαι από τον Ιό»	218
6.18. Δραστηριότητα 18η: «Σχεδιασμός και Κατασκευή Βιώσιμης Πόλης» ..	220
6.19. Δραστηριότητα 19η: «Η Μουσική και η Ζωγραφική των Αξιών»	222

Αντί Επιλόγου .....

Βιβλιογραφικές Αναφορές .....

231